

Sosiaali- ja terveystietojen tutkinnon suorittavien opiskelijoiden tietojärjestelmäoikeudet

Tämä ohjeistus korvaa aikaisemman Sosiaali- ja terveystietojen tutkinnon suorittavien opiskelijoiden varmennekortin hankintaprosessi -ohjeen 3.1.2023. Varmennekortti (entinen VRK-kortti) on Digi- ja Väestötietoviraston myöntämä kortti, jonka avulla henkilöllisyys voidaan sähköisesti todentaa. Lisätietoa varmennekortista löytyy sivulta 4.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) käyttää sähköisiä potilastietojärjestelmiä, näin ollen potilastietojen käsittely edellyttää tietojärjestelmäoikeuksia. Käsittelyllä tarkoitetaan tässä sekä potilastietojen lukemista, että kirjaamista. Varha vastaa potilastietojen käsittelyn lainmukaisuudesta (L159/2007 § 16). Potilastietoja käsittelevät henkilöt tulee yksilöidä, tunnistaa ja todentaa yksiselitteisesti (L159/2007 § 8, A298/2007:4§). Vaatimus käyttäjän tunnistamisesta ja todentamisesta koskee kaikkia Varhalla työssäoppimista/harjoittelua suorittavia opiskelijoita.

Tietoturva ja tietosuojat

Oikeus käsitellä potilastietoja edellyttää tietosuojan tuntemista. Osaaminen tulee varmistaa suorittamalla Tietoturva ja tietosuoja –kurssi Moodlella. Opiskelijat kirjautuvat Moodle –kurssille varmennekortilla Varhan intran kautta. Lisäksi opiskelija hyväksyy sähköisesti kirjautumisen yhteydessä tulevan tietosuojasitoumuksen. Tietosuojasitoumus on hyväksyttävä viimeistään kolmannella kerralla, kun sitoumus ilmestyy näytölle tai ei voi jatkaa tietojärjestelmän käyttöä.

Varhan opiskelijoiden varmennekortin käyttöönottoaikataulu

Varmennekortin käyttöönotto Varhalla etenee vaiheittain:

- opiskelijoiden, joilla on entisten organisaatioiden (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin tai Turun kaupungin) varmennekortti, tulee kortti uusiksi 31.5.2023 mennessä
- keväällä 2023 vain ne opiskelijat, jotka tulevat entisiin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin ja Turun kaupungin yksiköihin harjoitteluun, hankkivat varmennekortin. Varhan muihin yksiköihin harjoitteluun tulevien ei tässä vaiheessa tule hankkia varmennekorttia
- syyskuusta 2023 alkaen voivat kaikki Varhalla harjoitteluun tulevat opiskelijat hakea varmennekortin
- kaikki Varhan opiskelijat tarvitsevat Varhan varmennekortin 5/2024 mennessä

Toimintaohjeet

Opiskelijan aloittaessa ensimmäisen kerran harjoittelun Varhalla, tulee suorittaa kaikki alla olevat toimenpiteet (1-3). Opiskelijan tullessa seuraavaan harjoitteluun tulee suorittaa vain kohdan 2 toimenpiteet.

1. Sosiaali- ja terveystietojen tutkinnon suorittavien opiskelijoiden varmennekortin hankintaprosessi
2. Sosiaali- ja terveystietojen tutkinnon suorittavien opiskelijoiden tunnusten luominen tai aktivointi
3. Varmennekortin aktivointi

Seuraavilla sivuilla on käyty läpi tarkemmat ohjeet yksityiskohtaisesti.

1. Sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suorittavien opiskelijoiden varmennekortin hankintaprosessi harjoittelu-/työssäoppimisjaksolla Varhalla

- 1.1. Oppilaitoksen opettaja informoi opiskelijaa varmennekortista ja ajanvarauksesta 2M-IT Oy rekisteröintipisteeseen varmennekortin tilaamista varten.
- 1.2. Oppilaitoksen opettaja vahvistaa harjoittelu-/työssäoppimisjakson viimeistään kolme (3) viikkoa ennen jakson alkua
 - Ammattikorkeakoulun opettaja vahvistaa harjoittelujakson sähköisellä harjoittelupaikkavarauksjärjestelmällä.
 - Ammatillisen oppilaitoksen opettaja vahvistaa työssäoppimisjakson Työssäoppimispaikkojen tilaus-vahvistusprosessi Excelillä [opiskelijoidentiedot](#)
- 1.3. Opiskelijan varmistettua, että harjoittelu-/työssäoppimispaikka on vahvistettu, hän varaa ajan: <https://vj.slsystems.fi/medbit/index.php> rekisteröintipisteestä (ainoastaan Electrocitiy, Tykistökatu 4 A, 5 kerros) viimeistään 3 viikkoa ennen jakson alkua. Kortin käsittelyaika on noin 2 viikkoa.
- 1.4. Opiskelija ottaa mukaansa rekisteröintipisteeseen tullessaan virallisen ja voimassa olevan henkilötodistuksen (henkilökortti tai passi, ajokortti EI KÄY!). Rekisteröintipisteessä varmistetaan vahvistettu harjoittelu-/työssäoppimispaikka Varhalla ja tehdään hakemus varmennekortista. Hakemukseen täytetään hakijan kotiosoite, johon Digi- ja Väestötietovirasto toimittaa aktivointikoodin. Kun aktivointikoodi on saapunut kotiosoitteeseen, opiskelija varaa ajan rekisteröintipisteestä ja ottaa käynnille mukaan henkilötodistuksen ja aktivointikoodin. Rekisteröintipisteessä asetetaan aktivointikoodilla varmennekortille nelinumeroinen PIN-koodi.

Opiskelijan varmennekortin voimassaolo ja kustannukset

Opiskelijan varmennekortti on voimassa koko opiskelun ajan. Kortti on opiskelijalle maksuton. Opiskelija, joka kadottaa maksuttoman korttinsa joutuu korvaamaan uuden kortin kustannukset 100€

Opiskelijan toimiessa Varhalla sijaisena

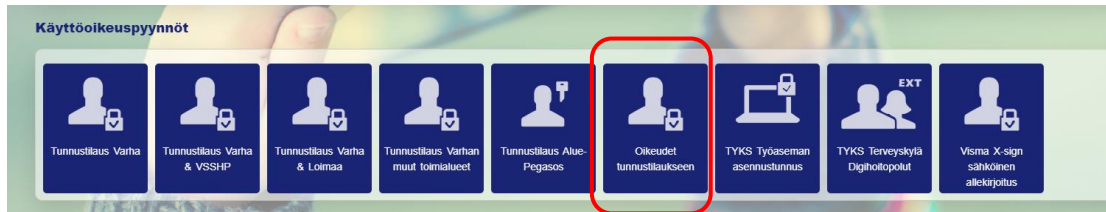
Opiskelijan toimiessa työsuhteessa Varhalla hän käyttää samaa varmennekorttia sijaisen oikeuksilla, jotka esihenkilö on hakenut tunnustilauslomakkeella. Varmennekortti ei korvaa Varhan henkilökorttia tai oppilaitoksen myöntämää opiskelijan kuvallista henkilökorttia.

2. Sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suorittavien opiskelijoiden tunnusten luominen tai aktivointi (kts liite 1)

Entisen VSSHP:n yksiköissä harjoittelussa oleville tilataan tunnukset 2M-IT:n palvelukanavan kautta. Muihin yksiköihin meneville opiskelijoille tunnukset tehdään kuten ennen Varhaa pääkäyttäjien toimesta. Seuraavaksi ohjeet tunnustilausoikeuksien ja tunnusten tilaamiseen.

2.1. Oikeudet opiskelijoiden tunnusten tilaamiseen 2M-IT:n Palvelukanavan kautta

Yksiköissä osastonhoitajalla oikeudet tehdä tunnustilauksia 2M-IT:n Palvelukanavan kautta. (Muille sovituille henkilöille esim. osastonsihteereille ja opiskelijavastaaville oikeudet voidaan tilata 2M-IT:n Palvelukanavan kautta ”Oikeudet tunnustilaukseen” -lomakkeella.)

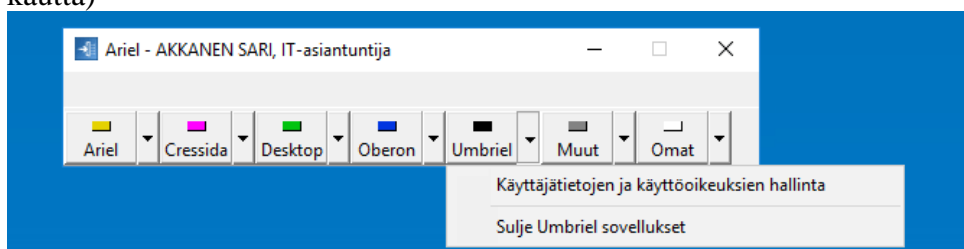
2.2. Tunnustilaus opiskelijalle, jolla ei ole käyttäjätunnuksia Varhalla/VSSHP:lla

Yksikkö tekee tunnustilauksen saapuvalle opiskelijalle hyvissä ajoin etukäteen palvelukanavan tunnustilauslomakkeen kautta (Liite 1, kohta 1)

- Tilattaviksi järjestelmiksi valitaan Varha & VSSHP:n alta lisäksi Verkkotunnus, Uranus ja WebLab (Musti)
- Jos ei ole tietoa, onko opiskelijalla tunnuksia ennestään, tilataan ne aina uusina tunnuksina (Liite 1, kohta 1)
- AluePegasos: Pääsääntöisesti vastuukäyttäjät luovat opiskelijatunnukset yksikössä
- Lifecare: Opiskelijoiden tunnusten hakeminen menee entisen prosessin mukaan
- SafirSpider: Akuutin pääkäyttäjät luovat tunnuksia
- 2M-IT tekee opiskelijan tunnuksia ja toimittaa ne harjoitteluyksikköön tunnustilauksessa sovitulla tavalla.

2.3. Tunnustilaus opiskelijalle, jolla on varmuudella käyttäjätunnukset esim. Varhalla tai/ja VSSHP:lla

- Yksikkö antaa potilassovellusten oikeudet ja laittaa ne voimaan harjoittelujakson ajaksi. (esim. Uranus → Ariel- palkin Umbriel→”Käyttäjätietojen ja käyttöoikeuksien hallinta” kautta)

- Yksikön osastonhoitaja, -sihteeri tai muu sovitettu henkilö pyytää verkkotunnusten aktivoimista ja Weblab (Musti) tunnusten voimassaolon harjoittelun ajaksi palvelukanavan tunnustilauksenlomakkeen kautta (Liite 1, kohta 1) valitsemalla Tunnustilaus Varha & VSSHP
- 2M-IT laittaa pyydyt tunnuksia voimaan harjoittelujakson ajaksi.
- 2M-IT toimittaa tarvittaessa uudet salasanat yksikköön, tunnustilauslomakkeen lisätietokenttään voi ilmaista salasanojen tarpeen, jos opiskelija ei niitä muista

3. Varmennekortin aktivointi

- Uusi varmennekortti pitää aktivoida kerran kuhunkin käytettävän potilastietojärjestelmään kuten Uranus, Pegasos tai LifeCare
 - Uranukseen aktivoinnissa yksikkö ohjeistaa opiskelijaa kirjautumaan tunnuksillaan koneelle ja aktivoimaan varmennekortin ”Aktivoinnin pikaohje” (Liite 2)
 - Pegasokseen aktivoinnissa yksikkö ohjeistaa opiskelijaa aktivoimaan varmennekortin ohjeella ”Varmennekortin aktivointi” (Liite 3)
 - Lifecareen kortin numero pitää ensin lisätä tietoihin ja sitten Rekisteröidä ohjeen (Liite 4) mukaan
- Aktivoinnin jälkeen opiskelija voi kirjautua järjestelmiin varmennekortilla
- Jos opiskelijalla on aikaisempi muualta hankittu terveydenhuollon Sote-ammattikortti, tulee varmennekortin tiedot olla lisätty Varhan tunnukselle ja taustatietoihin ennen aktivoinnin tekoa. Tässä tapauksessa kortin tiedot ilmoitetaan 2M-IT:n palvelukanavassa ”Toimikortin numeron ilmoitus” kohdassa.

Lisätietoa varmennekorteista

Mikä on varmennekortti

- Kortin varmenteilla tapahtuu sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivien henkilöiden luotettava sähköinen tunnistaminen eri järjestelmissä. Korttia voi käyttää myös esimerkiksi sähköpostin salaamiseen ja sähköisen allekirjoituksen tekemiseen.
- Lisäksi varmenteilla allekirjoitetaan sähköisesti potilasasiakirjoja sekä lääkemääräyksiä.
- Varmennekortti (joskus kutsutaan myös nimillä VRK-kortti, toimikortti, sote-kortti, älykortti) viralliselta nimeltään Digi- ja Väestötietoviraston sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortti.
- Kortti on kansallinen terveydenhuollon työntekijöiden varmennusratkaisu, joka mahdollistaa kansallisten palveluiden (eResepti, kanta-arkisto) ja terveydenhuollon organisaatioiden omien tietojärjestelmäpalveluiden käytön turvallisesti.
- Varhalla korttien käyttöön panostetaan erityisesti terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta. Varmennekortti mahdollistaa myös aluetietojärjestelmän käytön.
- Digi- ja Väestötietovirastolla on kolmenlaisia korttityyppejä, joista alla esitellään kaksi

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortti

- Terveydenhuollon ammattikortti on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille, joiden tiedot löytyvät Valviran Terhikki- tai Suosikki-rekisteristä.
- Jos terveydenhuollon ammattihenkilö käsittelee työssään potilastietoja, hänelle tehdään aina terveydenhuollon ammattikortti, vaikka ammattioikeus ei suoraan liittyisikään suoritettavaan työhön.
- Terveydenhuollon ammattikortissa oleva nimike on henkilön ammattioikeus eikä tehtävänimike, jolla hän työskentelee työnantajan palveluksessa.
- Terveydenhuollon ammattikortti on sidottu henkilön ammattioikeuteen, eikä palvelussuhteeseen Varhan kanssa.

- Jos varmenteen tietosisältöön tai kortin pinnassa oleviin tietoihin tulee muutoksia, täytyy tilata uusi kortti (nimi vaihtuu, ammattioikeus muuttuu). Tilatkaa uusi kortti myös silloin, jos kortti on vioittunut tai kadonnut
- Jos kortti katoaa tai menee rikki, tulee varmenne sulkea ottamalla yhteyttä [sulkupalveluun](#)
- Mikäli palvelussuhde Varhalla katkeaa ammattikorttia ei tarvitse palauttaa, vaan sitä voi sellaisenaan käyttää uuden työnantajan palveluksessa.
- Jos sinulla on vielä **voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortti** ja tarvitset uuden kortin, voit tilata uuden kortin [WebVartti-palvelusta](#)

2. *Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstökortti*

- Henkilöstökortti on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden sellaiselle henkilöstölle, jolla ei ole ammattioikeutta Valviran Terhikki- tai Suosikki-rekisterissä.
- Toimikortin avulla voi tunnistautua luotettavasti tietojärjestelmiin ja palveluihin.
- Korttia voi käyttää myös esimerkiksi sähköpostin salaamiseen ja sähköisen allekirjoituksen tekemiseen.
- Henkilöstökorttien etupuolella on mainittu kortin voimassaoloaika ja sarjanumero, kortinhaltijan nimi sekä virka- tai tehtävänimike. Kortteihin voidaan tulostaa myös kortinhaltijan valokuva.
- Jos varmenteen tietosisältöön tai kortin pinnassa oleviin tietoihin tulee muutoksia, täytyy tilata uusi kortti. Tilatkaa uusi kortti myös silloin, jos kortti on vioittunut tai kadonnut.
- Mikäli palvelussuhde Varhalla katkeaa henkilöstökortti pitää palauttaa, eikä sitä voi käyttää uuden työnantajan palveluksessa.